

Број: 01,02,03/11-05-348/08
Сарајево, 08.10.2008.

КОЛЕГИЈУМУ ОБА ДОМА ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ БиХ

КОМИСИЈИ ЗА СПОЉНЕ ПОСЛОВЕ ПРЕДСТАВНИЧКОГ ДОМА

**КОМИСИЈИ ЗА СПОЉНУ И ТРГОВИНСКУ ПОЛИТИКУ, ЦАРИНЕ, САОБРАЋАЈ И
КОМУНИКАЦИЈЕ ДОМА НАРОДА**

**ДЕЛЕГАЦИЈИ ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ БиХ У ПАРЛАМЕНТАРНОЈ СКУПШТИНИ
ЦЕНТРАЛНОЕВРОПСКЕ ИНИЦИЈАТИВЕ**

КОЛЕГИЈУМУ СЕКРЕТАРИЈАТА ПСБиХ

**Извјештај са састанка Општег комитета за културу Парламентарне скупштине Централноевропске
иницијативе**

Беч, 25. и 26. септембар 2008. године

Састанак Општег комитета за културу Парламентарне скупштине Централноевропске иницијативе одржан је 25. и 26. септембра 2008. године у Бечу. Састанку су присуствовале делегације парламената: Аустрије, Босне и Херцеговине, Хрватске, Чешке, Мађарске, Румуније, Словачке и Украјине, те представник Извршног секретаријата ЦЕИ.

У име Парламентарне скупштине БиХ, састанку су присуствовали **Лазар Продановић**, члан Делегације ПСБиХ при ПСЦЕИ, и **Едина Хрњић**, секретар Делегације.

Тема састанка била је „**Образовање за одрживи развој**“. Састанку је предједавала Susanne Neuwirth, предједавајућа Општег комитета за културу и предједавајућа Делегације Аустрије у ПСЦЕИ.

Отварајући састанак, предједавајућа Комитета рекла је да је за дебату о образовању за одрживи развој неопходно најприје дефинисати концепт одрживог развоја. Многи вјерују да је образовање најбољи начин постизања одрживог развоја, али, како је рекла Susanne Neuwirth, најобразованије нације свијета највише чине еколошке штете Земљи. По њеном мишљењу, образовањем је могуће помоћи дјечи да постану активни грађани који ће допринијети одрживом развоју.

Као што је уобичајена пракса приликом састанака Комитета ПСЦЕИ, учесницима су се обратили стручњаци из Министарства образовања Аустрије - Manfred Wirtitsch, шеф Одјела за држављанство, потрошаче и еколошко образовање, и Günther Paffenwimmer, шеф Одјела за еколошко образовање.

Господин Wirtitsch је говорио о међународном оквиру образовања за одрживи развој. Концепт одрживог развоја развија се од 1987. године, када је објављен Извјештај Свјетске комисије за заштиту животне средине и развој. Један од првих и оригиналних описа одрживог развоја помиње се управо у том извјештају, гдје стоји да је одрживи развој онај који задовољава потребе садашњих генерација без угрожавања могућности будућих генерација да задовоље своје потребе“. Како је навео, сматра се да одрживи развој има три компоненте: животну средину, друштво и економију. Сљедећи корак у „интернационализацији“ одрживог развоја представљала је Конференција УН-а за заштиту животне средине и развој (УНЦЕД) у Рио де Жанеиру 1992. године, када је усвојена Декларација из Рија, те план дјеловања под називом Агенда 21 која промовише побољшање квалитета образовања, упознавање јавности са питањем одрживог развоја и обуку. Основни принципи одрживог развоја који су тада

прихваћени су: међугенерациска равноправност, равноправност полова, друштвена толеранција, заштита животне средине и њена обнова, искорјењивање сиромаштва и заштита природних ресурса. Господин Wirtitsch посебно се осврнуо на Стратегију Европске уније за одрживи развој, с обзиром да је током председавања Унијом у току 2006. године Аустрија предузела низ иницијатива за подршку размјени идеја и искустава у области одрживог развоја међу државама чланицама ЕУ. Основни циљ Стратегије ЕУ за одрживи развој је да идентификује и развије акције које ће омогућити ЕУ да постигне дугорочно унапређење квалитета живота кроз стварање одрживих заједница способних да ефикасно управљају ресурсима, да обезбиједи просперитет, заштиту животне средине и социјалну кохезију.

Након уводних излагања, парламентарци су презентовали искуства својих земаља у области образовања за одрживи развој. У дискусији је учествовао и г. Лазар Продановић, који је на самом почетку рекао да се БиХ не може похвалити бројношћу пројеката који се односе на образовање за одрживи развој, али да је изузетно сретан што присуствује састанку на којем се може научити много тога о пракси и искуствима других земаља. Господин Продановић истакао је неколико проблема са којима се суочава Босна и Херцеговина у области образовања. Навео је како је БиХ постконфликтно друштво које је из рата изашло подијељено у многим областима, па тако и у образовном систему. Пријеко потребна реформа образовног система спроводи се уз велику подршку Мисије ОЕБС-а у БиХ. Господин Продановић је истакао да се БиХ суочава са моделом који раздваја дјецу у школама по етничким линијама, и да такве врсте подјела представљају једну од препрека одрживом развоју. Оно што је Босни и Херцеговини потребно је подршка да се у реформу образовања инкорпорира образовање за одрживи развој. Тако Стратегија за реформу образовања у БиХ, која је урађена уз помоћ ОЕБС-а, укључује најважније аспекте образовања за одрживи развој као што су цјеложивотно учење и образовање одраслих, стварање оквира за учење који је отворен, привлачан и приступачан свима, укључујући неписмене неквалификоване и особе са посебним потребама, учење о значају заштите животне средине и др. Посебно важним оцијенио је сегмент заштите животне средине и подизање свијести грађана о значају природних ресурса. На жалост, Босна и Херцеговина још увијек нема државни закон о очувању животне средине, иако је на то обавезује Споразум о стабилизацији и придруживању са ЕУ, али господин Продановић је изразио наду да ће то питање врло брзо бити ријешено с обзиром да се ради о једној од тридесет краткорочних обавеза према ССП-у. „На крају, желио бих рећи да, с обзиром да се питање одрживог развоја тиче свих земаља на свијету, наш заједнички рад на његовом постизању и размјена искустава и добре праксе представљају корак ближе остварењу тог циља“, закључио је господин Продановић.

Учесници састанка сагласили су се да образовање за одрживи развој све више добија на значају. Принцип одрживог развоја је кључ за заштиту животне средине, одрживо управљање природним ресурсима и искорјењивање сиромаштва. Надаље, одрживи развој подстиче цивилно друштво, правду, равноправност полова и права дјете. образовање за одрживи развој може дати посебан подстицај развоју економских, социјалних и културних перспектива региона ЦЕИ. Чланови Комитета подржавају све напоре на ширењу информација и размјени добре праксе међу земљама чланицама ЦЕИ у области образовања за одрживи развој. Посебан нагласак у овој сарадњи треба да буде посвећен развоју специфичних метода за образовање за одрживи развој како би се прилагодили специфичним индивидуалним потребама држава чланица ЦЕИ. Такође је наглашено да је потребно уложити напоре да се подигне свијест шире јавности о значају образовања за одрживи развој.

На крају, одлучено је да се избор потпредседавајућег Комитета за културу одржи на годишњем засједању у Кишњеву (17. и 18. новембра 2008), заједно са избором новог председавајућег Комитета, с обзиром да је, у складу са Пословником ПДЦЕИ, госпођи Neuwirth истекао мандат. Susanne Neuwirth изразила је спремност да председава Комитетом за културу и у наредној години, уколико јој чланови Комитета на годишњем засједању поново укажу повјерење.

Припремила
Едина Хрњић
секретар Делегације

Одобрио
Лазар Продановић
члан Делегације

Доставити:

- *Наслову*
- *Одјелу за документацију и информације*
- *Министарству иностраних послова БиХ*
- *а/а*